

"De prijzen mogen gerust nog wat stijgen"

16-11-2013

Pag. 50

deflatie | gert Peersman vreest dat crisis anders aanhoudt

Wat onze economie nodig heeft, is een flinke stijging van de prijzen.

Vandaag zitten we in een scenario waarbij de prijzen dalen en de economie in het slop zit. Dat zegt economieprofessor Gert Peersman (Universiteit Gent).

0 0 Hoe groot is het gevaar op een deflatie, dus een aanhoudende daling van de prijzen?

Gert Peersman: In oktober bedroeg de inflatie in de eurozone 0,7% op jaarbasis. Nog even en de prijzen dalen effectief. Als de prijzen dalen, heeft de verbruiker er alle belang bij om zijn aankopen uit te stellen. Als een laptop volgend jaar goedkoper is dan vandaag, dan wacht je liever nog even. Als iedereen dat uitstelgedrag vertoont, dan raakt de economie in een krimp, dan verkopen de bedrijven minder producten.

Je krijgt dan een neerwaartse spiraal zoals in de jaren dertig.

0 0 Loert er nog een ander gevaar om de hoek?

Het tweede gevaar zit bij de schulden.

Als de prijzen en de lonen dalen en je leningslast blijft gelijk, dan stijgt de schuldenlast in reële termen.

Dat geldt voor bedrijven, voor consumenten en voor de overheid.

Bovendien zal die overheid minder belastingen innen omdat er minder btw-inkomsten zijn uit de gedaalde prijzen en krijgt de staat minder binnen omdat de bedrijven en de consumenten minder

belastingen betalen (als de lonen dalen, dalen ook de belastinginkomsten, red.).

0 0 Wat is de oorzaak van dergelijke prijsdalingen?

Nu de economie door de financiële crisis in de problemen zit, potten veel mensen uit angst hun spaargeld op. Dat is de beruchte spaarparadox. De mensen besteden hun geld dus niet aan een nieuwe auto, laptop niet aan een nieuwe auto, laptop of televisie - terwijl dit goed zou zijn voor de economie. Om hun omzet te behouden, zullen de bedrijven hun prijzen verlagen.

Door de crisis dreigen de lonen te dalen en geven de mensen nog minder uit. Voor je het weet, zit je in een negatieve economische spiraal. 0 0 Wat kan de overheid doen om die economie uit het slop van de deflatie te halen, zonder een gat in de begroting te slaan?

Als er forse prijsstijgingen zijn, dan kan de Europese Centrale Bank (ECB) de rente optrekken.

In theorie kan ze zelfs tot 100% gaan. In het omgekeerde geval is dat niet mogelijk: de ECB kan de rente niet onder nul laten gaan. 0 0 Die rentedalingen zijn toch op de eerste plaats een geschenk voor de banken? Je hoort wel eens dat die weinig met dat geld uitrichten. Klopt dat?

Dat wordt soms zwaar overdreven. Uit mijn eigen onderzoek blijkt dat de banken wel degelijk meer leningen aan bedrijven en gezinnen hebben gegeven. Dat heeft de economie een duwtje in de rug gegeven. Verder hebben de banken met dat geld overheidsobligaties gekocht. Hierdoor is de vraag naar die overheidsobligaties gestegen en de rente daarop gedaald. Daardoor heeft de staat minder moeten besparen, nog een duwtje in de rug voor de economie. Dit heeft geholpen om de pijn van de recessie te verzachten.

"Bedrijven verlagen hun prijzen, maar omdat de lonen dalen, geven mensen minder uit. Voor je het weet zit je in een negatieve spiraal. " GERT PEERSMAN professor economie

ROGER HUISMAN

© 2013 Concentra